

LÆSEVEJLEDERNETVÆRK

– Læsevejlederbrev 2. maj 2024

Kære læsevejleder

Det er ved at være et godt stykke tid siden, at I har fået et nyhedsbrev. Dette skyldes, at Kirsten Friis er og har været sygemeldt i en periode, så i dette forår er det Sara Hannibal, som er lektor i dansk ved læreruddannelsen på KP, der har overtaget opgaven med at opdatere jer om stort og småt fra NVL og NVOL.

I dette brev kan du læse om:

- Ny forskningsoversigt om børns og unges læsning i en digital tid
- Begrebet *læseulyst*
- Netværket *Digital læsning*
- Flere unge med funktionsnedsættelser gennemfører folkeskolens prøver
- Ny flipbook om DLD
- Podcastserien *Klar tale*
- Film om skrivning i overgangen fra 6. -7. klasse
- Film om den nye PD-uddannelse til børnehaveklasseleder på KP
- Ny debatsektion på videnomlaesning.dk
- Ses vi til konferencen *Veje til Literacy 2024?*
- Seminarer og kurser

Ny forskningsoversigt om børns og unges læsning i en digital tid

Henriette Romme Lund, som er ph.d. og faglig konsulent i Nationalt

Videncenter for Læsning, står bag den nye forskningsoversigt [Digitaliseringens betydning for børn og unges læsning](#). Oversigten er baseret på 54 studier, og der er inddraget både store læseundersøgelser og mindre studier, der sætter fokus på særlige aspekter af børn og unges læsning. Den undersøger otte

tematikker, der blandt andet peger ind i børns brug af forskellige digitale medier, formater og teksttyper, ligesom den også ser på forskellige læsemedier, -strategier og -vaner. Forskningsoversigten viser blandt andet, at læseforståelsen både kan udfordres og støttes af det digitale medie eller format, og at den digitale læsning kalder på særlige læsestrategier, som det er vigtigt, at børn og unge undervises i at anvende, når de læser digitalt. Du kan også læse Henriette Romme Lunds [kommentar](#) til rapporten på centerets hjemmeside.

Begrebet læseulyst

På centerets hjemmeside kan du også læse Henriette Romme Lunds forskerkolumne [Lad os tale om læseulyst](#), som hun for nylig har haft i Folkeskolen.dk i forkortet form: [Debat: Vi bliver nødt til at vide, hvorfor elever synes læsning er 'røvkedeligt'](#). Klummen handler om mulige grunde, som børn og unge har til ikke at have lyst til at læse, og den gør os klogere på, læseulyst og -ulyst i teori og praksis på baggrund af Henriettes ph.d.-afhandling *Læseulyst og læseulyst ved stillelæsning. Portrætter af seks stillelæsende elever*, som hun også holder oplæg om ved *Veje til Literacy* den 30. maj 2024 (mere om dette senere i nyhedsbrevet).

Netværket Digital læsning

Digital læsning er et nyt netværk, der består af lærere og skoleforskere fra grundskoler, universiteter og professionshøjskoler i Danmark, Norge og Sverige. Det er igangsat og drevet af Charlotte Reusch og Jesper Bremholm, der begge er konsulenter i Nationalt Videncenter for Læsning. Netværket skal både samle og udvikle viden på et internt plan, men også at dele og formidle viden om digitale tekster, digital læsning og læsedidaktik, der kan inspirere lærere, lærerstuderende, læsevejledere og læreruddannere i Skandinavien. Som et første initiativ inviterer netværket derfor til et gratis webinar: [Digital læsning og læsedidaktik](#), som vil blive afholdt den 8. oktober 2024.

Flere unge med funktionsnedsættelser gennemfører folkeskolens prøver

To nye undersøgelser, som er udarbejdet af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet i regi af VIBUS (Vidensenhed for børn og unge med særlige behov), viser, at flere unge med funktionsnedsættelser gennemfører folkeskolens prøver. En af hovedpointerne er, at andelen af unge med funktionsnedsættelser, der gennemfører folkeskolens obligatoriske prøver, er steget fra 52 procent til 75 procent, når fødselsårgang 1994 og 2004 sammenlignes. Stigningen er højere for unge med funktionsnedsættelser sammenlignet med unge uden funktionsnedsættelser. En anden hovedpointe er, at karaktergennemsnittet er steget for de fleste af

funktionsnedsættelsesgrupperne op til et karakterpoint, når fødselsårgang 1994 og 2004 sammenlignes. Stigningen i karaktergennemsnit er dog højere eller lige så højt for unge uden funktionsnedsættelser. Man kan læse mere om undersøgelserne [her](#).

Ny flipbook om DLD

Der er kommet en såkaldt flipbook om DLD. Her kan du finde viden og værktøjer, hvis du er interesseret i systematisk samarbejde om opsporing af børn og unge med formodet DLD og tilrettelæggelse af indsatser. Find den [her](#).

Podcastserien *Klar tale*

Hvis du ikke allerede har opdaget den, så ligger der på emu.dk en podcastserie om sproglig udvikling i indskoling, som kan inspirere lærere, pædagoger og forældre til at være gode sproglige rollemodeller for børnene. Podcasten er produceret af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, og der ligger foreløbigt tre afsnit klar. Serien kan findes [her](#).

Film om skrivning i overgangen fra mellemtrin til udskoling

I projektet *Lolland skriver* arbejder vi sammen med Lolland Kommune om kompetenceudvikling af lærere på mellemtrin og i udskoling. Målet er, at skrivning som læringsaktivitet får en styrket plads på tværs af fag, og at eleverne udvikler ordforråd, sikker faglig læsning, gode skrivevaner og mod på deltagelse i skole og uddannelse. I forbindelse med projektet er der blandt andet lavet en film om elevernes skriftlige fremstilling af plakater, der illustrerer, hvordan de arbejder med skrivning i klassen, og hvordan de skriver i fritiden. Plakaterne skal følge eleverne op i udskoling, hvor de skal illustrere for udskolingslærerne, hvordan de er vant til at blive undervist i skrivning. Se filmen [her](#).

Film om den nye PD-uddannelse til børnehaveklasseleder på KP

I sidste nyhedsbrev nævnte vi den nye uddannelse til børnehaveklasseleder, som udbydes til pædagoger eller lærere, der ønsker at efteruddanne sig, eller som ønsker at få kompetenceudvikling inden for området. Uddannelsen udbydes fra alle professionshøjskolerne, og du kan læse mere om de enkelte moduler på professionshøjskolernes hjemmesider. Du kan fx også få en introduktion til uddannelsen på Københavns Professionshøjskole [her](#).

Ny debatsektion på [videnomlaesning.dk](#)

På vores hjemmeside har vi fået tilføjet en [debatsektion](#), hvor vi stiller skarpt på diskussioner om fx Pisa-resultater og læselyst.

Ses vi til konferencen **Veje til Literacy 2024?**

Der er stadig ledige pladser til centerets årlige konference [Veje til Literacy](#) den 30. maj 2024 i Vejle, som byder på megen inspiration til din egen og din skoles praksis. Du kan blandt andet høre om didaktiske designs, der kan understøtte elevernes læsning på baggrund af projektet *Laboratorium for digital læsedidaktik*, ordblindevenligt uddannelsesmiljø ved ungdomsuddannelserne og mere om Henriette Romme Lunds ph.d.-afhandling *Læselyst og -ulyst ved stillelæsning*. Du kan også høre om erfaringerne fra NVL-projekterne projektet *Sproggaven med i skole* og *Lolland skriver*.

Seminarer og kurser

Du kan komme på kurset [LST for begyndere](#), som er en grundig indføring i hjælpemidler og strategier til direkte brug i den daglige undervisning. Kurset foregår på CFU Absalon.

Vi gør også reklame for workshoppen [Styrk elevernes læsning på tværs af fag](#).

De bedste hilsener fra Nationalt Videncenter for Læsning

